

Raný novověk představuje v evropských dějinách zhruba třísetleté období od 15. do 18. století. Pochopitelně jakákoli periodizace dějinného vývoje je vždy určitou dodatečnou myšlenkovou konstrukcí, která vychází z potřeby nějakým způsobem vymezit předmět zájmu daného vědeckého historika. Skutečnosti se však může jen přibližovat. Počátek ani konec historické epochy nelze vymezit jedním rokem, navíc se v různých regionech ony "zlomové" roky mohou i podstatně lišit.

(Západní) evropská historiografie tradičně označuje za počátek raného novověku několik významných letopočtů: rok 1453 (dobyty Konstantinopole Turky), rok 1492 (dobyty Granady a ukončení španělské reconquisty na Pyrenejském poloostrově a objevení Nového světa janovským mořeplavcem Kryštofem Kolumbem) či rok 1517 (Martin Luther přibírá svých 95 tezí na dveře wittenberského kostela). Konec raného novověku se udává datem počátku Velké francouzské revoluce, tj. rokem 1789. České raněnovověké dějiny jsou obvykle ohraničovány roky 1526 a 1740, respektive 1780. V roce 1526 zemřel v tragické bitvě u Moháče mladý král Ludvík Jagellonský a na český trůn nastoupil Ferdinand I. Habsburský (manžel Ludvíkovy sestry Anny). V roce 1740 zemřel poslední mužský člen habsburské dynastie Karel VI. a českou a uherskou královskou korunu získala jeho dcera Marie Terezie (manžel František Štěpán Lotrinský). V prvních letech musela čelit soustředěné opozici evropských panovníků a své dědictví uhájit v tzv. válkách o dědictví rakouské. Tento záměr se jí celkem zdařil, ztratila "pouze" větší část slezského území, včetně hlavního města Vratislavi.